

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă vizează dezvoltarea rețelei de atașați pe probleme de muncă și sociale în conformitate cu nevoile comunității de români din Diaspora. Având în vedere dimensiunea comunității românești din afara granițelor țării, ritmul său de creștere și nevoile complexe ale acesteia în ceea ce privește problemele de muncă și sociale, solicitările de sprijin înregistrate la birourile atașatorilor ce au cunoscut o creștere semnificativă în ultimii ani, considerăm că este necesară transpunerea la nivel de lege a normelor referitoare la Corpul de atașați pe probleme de muncă și sociale.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale desemnează, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, prin ordin al ministrului muncii, dintre specialiștii săi sau ai instituțiilor din subordinea ori de sub autoritatea sa, reprezentanți cu atribuții în domeniul relațiilor pe probleme de muncă și sociale, denumiți atașați pe probleme de muncă și sociale¹. Atașatii pe probleme de muncă și sociale activează în cadrul misiunilor diplomatice ale României în străinătate. Ei asigură reprezentarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, fiind supuși autorității șefului misiunii diplomatice în care funcționează și acționând sub îndrumarea acestuia pentru îndeplinirea atribuțiilor aferente²:

- susținerea și protejarea intereselor lucrătorilor români în străinătate;
- promovarea mobilității lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene;
- informarea lucrătorilor asupra riscurilor muncii ilegale³.

Conform atribuțiilor stipulate în legislație și în fișa postului, principalele activități derulate de atașatii pe probleme de muncă și sociale pentru cetățenii români din străinătate, în perioada 2019-2021, au fost:

- informarea cetățenilor români privind legislația aplicabilă în domeniul muncii, sănătății, prestațiilor sociale etc.;
- sprijinirea secțiilor consulare privind gestionarea situației minorilor neînsoțiți care se află pe teritoriul statelor gazdă - comunicarea cu autoritățile din România, cu autoritățile locale responsabile, suport acordat în vederea organizării repatrierii și participarea efectivă la repatriere;
- sprijinirea cetățenilor români în relația cu autoritățile din statele gazdă în gestionarea dosarelor de pensie;

¹ Art. 15 alin.(2) din Hotărârea nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale

² Art. 15 alin.(1)-(2) din Hotărârea nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și art. 16, alin.(3) din Hotărârea nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe

³ Art. 15 alin.(3) din Hotărârea nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale

- cooperarea cu autoritățile locale, în vederea combaterii fenomenelor de exploatare prin muncă și a muncii fără forme legale în rândul cetățenilor români, cât și pentru clarificarea unor aspecte legate de accesul la prestații sociale sau respectarea drepturilor contractuale;
- monitorizarea aspectelor legislative cu impact asupra lucrătorilor români din statele gazdă;
- elaborarea de materiale informative pentru Minister, precum și informări postate pe site-urile oficiale ale misiunilor diplomatice și prin intermediul mijloacelor de socializare;
- sprijinirea cetățenilor români referitor la condițiile de intrare și de tranzit aplicabile în condițiile generate de pandemie⁴.

Cererile de sprijin adresate de cetățenii români atașaiilor pe probleme de muncă și sociale în perioada 2019-2021 au vizat, în mare parte, probleme legate de conflicte individuale și colective de muncă, accidente de muncă, drepturi ale urmașilor ca urmare a decesului unui lucrător român în străinătate, probleme legate de obținerea unor beneficii sociale (precum pensii, alocații pentru copii, șomaj, concediu de creștere a copilului, indemnizație pentru persoane cu dizabilități), solicitare de informații cu privire la intrarea, șederea și obținerea unui loc de muncă, recunoașterea diplomelor, discriminare, condiții de muncă etc.⁵

Prin urmare, atașaiii pe probleme de muncă și sociale au un rol semnificativ în protejarea muncitorilor români în străinătate. De la acțiuni de informare, consiliere și asistență acordate lucrătorilor români, la sesizarea autorităților și efectuarea de demersuri pe lângă instituțiile competente, aceștia vin în sprijinul compatrioților care se confruntă cu probleme în domeniul muncii și în domeniul social.

În prezent, pe lângă misiunile diplomatice ale României din străinătate, își desfășoară activitatea 15 astfel de atașaii: 2 în Regatul Spaniei, 2 în Republica Franceză, 2 în Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord (cu acreditare multiplă în Irlanda), 1 în Republica Austria, 1 în Ungaria, 2 în Republica Italiană (acoperind și Malta și Republica San Marino), 1 în Regatul Țărilor de Jos, 1 în Republica Finlanda (cu acreditare multiplă în Regatul Norvegiei) și 1 în Republica Elenă (cu acreditare multiplă în Republica Cipru), 1 în Emiratele Arabe Unite și 1 în Republica Federală Germania⁶.

Raportat la numărul de cetățeni români stabiliți în străinătate, la care se adaugă fluxul de lucrători sezonieri, rețeaua de atașaii este subdimensionată. Conform datelor statistice din noiembrie 2021 puse la dispoziția misiunilor diplomatice și oficiilor consulare (MD/OC) ale României de către autoritățile locale din țările-gazdă, dimensiunea comunității cetățenilor români stabiliți în străinătate este estimată la 5,7 milioane⁷. Totuși, aceste date nu includ cetățenii români care nu și-au reglementat situația juridică în raport cu statul de reședință și nici cetățenii români care au dobândit și cetățenia statului de reședință (aceștia din urmă sunt radiați din evidențele oficiale de pe plan local)⁸. Prin urmare, putem deduce că dimensiunea comunității românești din

⁴ Vezi <http://www.cdep.ro/interpel/2021/r2414A.pdf>

⁵ *Ibidem*

⁶ Vezi

<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/munca/56-afaceri-europene/4541-date-de-contact-ale-atasailor-pe-probleme-de-munca-si-sociale->

⁷ Vezi <https://www.senat.ro/PDFIntrebari/b%20r%2027%2010%20mihail%20751%20a.pdf>

⁸ *Ibidem*

străinătate este mult mai numeroasă. Pe lângă cetățenii români care și-au stabilit domiciliul sau reședința în afara granițelor țării, prezența românească în străinătate este amplificată de numărul considerabil al muncitorilor sezonieri. De altfel, conform Eurostat, românii reprezintă cel mai mare grup național dintre cetățenii mobili ai UE⁹.

În mai 2017, în cadrul misiunilor diplomatice ale României activau 11 atașați pe probleme de muncă și sociale¹⁰. După cum am arătat mai sus, în prezent, în străinătate își desfășoară activitatea 15 atașați, ceea ce înseamnă că în cinci ani de zile rețeaua de atașați a fost foarte puțin dezvoltată. Or, în ultimii ani, solicitările de sprijin din partea cetățenilor români aflați în străinătate au crescut semnificativ. Spre exemplu, în Franța, numărul de cereri de sprijin a crescut de la 1.090 de cereri în 2017 la 2.181 în anul 2020¹¹. La biroul atașatului din Berlin unde s-au înregistrat 980 de cereri de sprijin pe parcursul a 15 luni de activitate¹², există un singur atașat care să ofere sprijin și asistență cetățenilor români din Germania, după o perioadă în care postul a fost vacant.

În ceea ce privește trecerea atribuțiilor Corpului atașatilor într-un act normativ superior ierarhic, menționăm că o situație similară este deja reglementată în cazul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, care funcționează în subordinea Secretariatului General al Guvernului și ale cărui atribuții sunt reglementate prin Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni. Tot prin lege este reglementată și activitatea personalului diplomatic și consular care își desfășoară activitatea la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare ale României în străinătate, respectiv prin Legea nr. 269/2003 privind Statutul corpului diplomatic și consular al României. O situație similară de reglementare se regăsește și în Legea nr. 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate și, nu în ultimul rând, tot la nivel de lege este reglementată și activitatea Institutelor culturale românești din străinătate, prin Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român.

De asemenea, având în vedere dimensiunea comunității românești din străinătate, ritmul său de creștere și nevoile complexe ale acesteia în ceea ce privește problemele de muncă și sociale, considerăm că este nevoie de o reglementare clară și predictibilă a numărului de angajați care formează Corpul atașatilor pe probleme de muncă și sociale. Totodată, considerăm de maximă importanță ca activitatea acestuia să fie accesibilă sub forma unui raport de activitate care să poată să fie prezentat comisiilor de specialitate din Parlament, în spiritul transparenței decizionale.

Propunem deci dezvoltarea rețelei de atașați pe probleme de muncă și sociale, care să poată oferi asistență în timp util cetățenilor care se confruntă cu probleme în domeniul muncii și în domeniul social, după cum urmează:

⁹ Vezi

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_citizens_living_in_another_Member_State_-_statistical_overview#Employment_rates_of_highly_skilled_mobile_EU_citizens

¹⁰ Vezi <https://www.senat.ro/PDFIntrebare/R%20LA%203%2004%20MIHAIL%20MR%20226.pdf>

¹¹ Ibidem

¹² Vezi <https://senat.ro/PDFIntrebare/b%20r%2002%2003%20mihail%201056%20a.pdf>

Nr. crt.	Misiunea diplomatică/oficiul consular	Nr. de posturi prevăzute pentru anul 2024
1.	Ambasada României în Republica Italiană cu acreditare multiplă în Republica Malta și Republica San Marino	3
2.	Ambasada României în Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord cu acreditare multiplă în Irlanda	3
3.	Ambasada României în Republica Federală Germania	2
4.	Ambasada României în Republica Austria	1
5.	Ambasada României în Emiratele Arabe Unite, cu acreditare multiplă în Statul Qatar	1
6.	Ambasada României în Regatul Spaniei	2
7.	Ambasada României în Republica Elenă, cu acreditare multiplă în Republica Cipru	1
8.	Ambasada României în Ungaria, cu acreditare multiplă în Republica Cehă și Slovacia	1
9.	Ambasada României în Republica Franceză, cu acreditare multiplă în Regatul Belgiei și Marele Ducat al Luxemburgului	2
10.	Ambasada României în Republica Finlanda, cu acreditare multiplă în Regatul Norvegiei și Regatul Suediei	1
11.	Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos	1
		Total: 18

*Anexa se actualizează anual prin hotărâre a Guvernului.

În stabilirea numărului de atașați pe probleme de muncă și sociale pentru anul 2024 corespunzător fiecărei intrări din Anexă, am luat în considerare repartitia acestora pe state la momentul actual și o serie de alte criterii precum: prezența la urne la alegerile prezidențiale, turul al doilea din anul 2019 în circumscripția numărul 43 - Diaspora¹³, proximitatea geografică și criteriul lingvistic.

Începând cu anul 2025, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va propune anual numărul de posturi pentru Corpul atașailor pe probleme de muncă și sociale, luând în considerare următoarele criterii:

¹³ Vezi <https://prezenta.bec.ro/prezidentiale24112019/abroad-precincts>

- a) numărul solicitărilor pe probleme de muncă și sociale primite în anul anterior în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate;
- b) date statistice cu privire la dimensiunea comunității românești din fiecare stat în parte, care fac referire la: prezența cetățenilor români în străinătate, puse la dispoziție de către autoritățile statelor de reședință responsabile de evidența străinilor, numărul de alegători care și-au exprimat opțiunile de vot în cadrul ultimelor alegeri prezidențiale din circumscripția numărul 43 sau alte date statistice privind prezența cetățenilor români în străinătate;
- c) propunerile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, formulate în urma consultărilor cu membrii comunității românești;
- d) orice alt element considerat necesar în vederea determinării corecte a numărului de atașați pe probleme de muncă și sociale.

Numărul de posturi alocat Corpului atașatilor pe probleme de muncă și sociale se va stabili anual prin hotărâre a Guvernului, care va actualiza Anexa în mod corespunzător.

Impactul bugetar estimat

Nr. crt.	Anul	Nr. de atașați	Costul în EUR
1.	2021	13	787.515 ¹⁴
2.	Prezent (2022)	15	908.671*
3.	2024	18	1.090.405; creștere cu 181.734 EUR (o creștere cu 19,9%)**

* cost estimativ calculat prin raportare la datele din 2021

** costul nu este adaptat la rata inflației actuale

În numele inițiatorilor,

Sen. Radu-Mihail MIHAIL

Dep. Ștefan-Iulian LÖRINCZ

¹⁴ Vezi <https://www.senat.ro/PDFIntrebare/B%20r%2008%2006%20mihail%201404a.pdf>

Tabel cu semnatarii Legii privind activitatea Corpului atașatorilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate.

Prenume și nume parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Semnătură
ADRIAN GIURGIU	USR	
MUREȘAN CLAUDIA	USR	
IOANESCU BENICU	USR	
STELIAN ION	USR	
BRIAN CRISTIAN	USR	
Ghebo. Daniel	USR	
Fălor' Uică	USR	
DIANA BUZGIANU	USR	
HANGA POLYANNA	USR	
DENISA ELENA NEAGU	USR	
IOHANA CRISTIAN - PAUL	USR	
BLAGA DANIEL	USR	
Lozăr Ion Marian	USR	
IOANA MURARIU	USR	

ROMANIA

ROMANIA
SENAT

Tabel cu semnatarii Legii privind activitatea Corpului atașărilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate.

Prenume și nume parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Semnătură
BOTEZ MIHAEL CĂTĂLIN	USR	
VIOREL COSTEL	USR	
SEBASTIAN OZUNIC	USR	
OPREANU Aurel	USR.	
RAOUL FRITAN	USR	
CRISTI' BORAS	USR	
CRISTIAN GHICA	USR	
Zob Alexandru Robert	USR	
VLAD SERGIU COSMIN	USR	
SPĂTARU SIMONA	USR	
IVAN DAN	USR	
Băb Virgil / Marius	USR	
Măceșan Ion-Vasile	USR	
PĂDĂREȘ STEFAN	USR	
NEGOI EUGEN REMUS	USR	
CHICHIRAU COSETTE	USR	

Tabel cu semnatarii Legii privind activitatea Corpului atașărilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate.

Prenume și nume parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Semnătură
Bordei Cristin	USR	
Bodea Marius	USR	
DRAGU Anu	USR	
CRISTU BERCA	USR	

Tabel cu semnatarii Legii privind activitatea Corpului atașărilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate.

Prenume și nume parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Semnătură
VICOL COSTEȘ	USR	
MUREȘAN CLAUDIA	USR	

CERERE

Adresată: Domnului Adrian Căciu- ministrul Finanțelor

Obiectul cererii: Fișa Financiară privind reglementarea Legii privind activitatea Corpului atașatilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate

Stimate domnule ministru,

În temeiul prevederilor art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, vă solicit elaborarea unei fișe fiscale care să conțină impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, privind inițiativa legislativă inițiată de subsemnații, Radu-Mihai Mihail, senator în Circumscripția electorală nr. 43 - Diaspora și Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat în Circumscripția electorală nr. 43 Diaspora ce are ca obiect implementarea Legii privind activitatea Corpului atașatilor pe probleme de muncă și sociale în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate. În acest sens, găsiți atașat proiectul de inițiativă legislativă la care facem referire, cât și expunerea de motive aferentă.

Proiectul reglementează numărul de atașați pe probleme de muncă pentru anul 2024 și stabilește o serie de criterii prin care acest număr să fie adaptat raportat la nevoile comunității românești din străinătate începând cu anul 2025.

Așteptăm cu interes răspunsul dvs., inclusiv la adresele de e-mail – radu.mihail@senat.ro și julian.lorincz@cdep.ro.

Cu stimă,

Senator
Radu-Mihai Mihail

Deputat
Ștefan-Iulian Lőrincz